

עריכה ופירושי המילים: אלי פרה

וְהָיָה כִּי תִמְצְאוּ / חיים נחמן ביאליק

וְהָיָה כִּי תִמְצְאוּ מִגִּלַּת לְבָבִי

בְּעֵפֶר *תִּתְפַּלֵּשׁ, (*תִּתְפַּלֵּשׁ – להתגולל בעפר)

וְאִמְרֶתֶם כֹּה: הֲיֵה אִישׁ תְּמִים וּפְשׁוּט,
וְעֵיף וְחֶלֶשׁ.

וַיְהִי הָאִישׁ עוֹשֶׂה וְחִי לוֹ לְתַמּוֹ,

וְנִחָבָא אֶל פְּלִיּוֹ,

וּמִקְבֵּל בְּדַמְמָה, בְּלִי בְרָכָה וּקְלָלָה,

הֲבֵא לוֹ מֵאֱלֹוֹ.

וַיֵּצֵא הָאִישׁ וַיְהִי עוֹבֵר לְתַמּוֹ,

*וַיִּתְיַבּוּ לֹא-עֵקֶשׁ; (*וַיִּתְיַבּוּ לֹא-עֵקֶשׁ – דרכו לא נפתלת; לא מסולפת)

מִקְטָנוֹת לֹא-בָרַח וּגְדוּלוֹת *לֹא-פִלֵּל, (*לֹא-פִלֵּל – לא התפלל; לא ציפה; לא קיווה)

*וַיִּצְוֹרוֹת לֹא-בִקֵּשׁ. (*וַיִּצְוֹרוֹת – דברים נסתרים; גדולים ומפתיעים)

וְאִם-אֲחֵרוֹ, אַךְ בָּאוּ, לֹא קְרוּאוֹת, הַגְּדוּלוֹת

וּבְדֶרֶךְ הַמֶּלֶךְ –

וַיַּעֲמֵד הָאִישׁ וְהוּא מִבֵּיט מִשְׁתַּאֲהַה,

*וַיִּקְדַּ וַיִּלָּךְ. (*וַיִּקְדַּ – השתחווה; קד קידה לאות תודה)

וְאִם-אֲחֵרוֹ, אַךְ דָּפְקוּ עַל-פִּתְחוֹ *הַנְּצוּרוֹת –

וְהוּא לֹא אֲסָפֹן,

וַיִּתְעַב כְּאֶחָד עַז נֶפֶשׁ הַכְּלָבִים

עִם-צִדְקַת לֵב שָׁפֹן.

*וַעֲלִית קִיר קִטְנָה לְאִישׁ הֵהוּא הִיָּתָה, (*וַעֲלִית קִיר – חדר בקומה העליונה)

וְלֵה *אֲשַׁנֵּב קֶטָן, (*אֲשַׁנֵּב – חלון קטן; צוהר)

וַתְּהִי לוֹ לְנִפְשׁוֹ, וְלֹא-יָדַע בָּהּ מִלְּאָךְ,

וְלֹא-שָׁלַט בָּהּ שָׁטָן.

וְלֹאִישׁ תִּפְלֶה אַחַת, וְהָיָה בְּצַר לּוֹ,
וַיְהִי עוֹלָה שְׁמָה,

(*אֶשְׁנֵב – ראה לעיל)

צוֹנֵחַ *לְאֶשְׁנֵב וְרוֹעֵד וְלוֹהֵט –

(*מִפְּלֵל – ראה לעיל)

*וּמִפְּלֵל בְּדַמָּמָה.

וּתְאַרְךָ הַתִּפְלָה פְּאָרְךָ יְמֵי חַיֶּיךָ,
אֲךָ אֵל עֲלִיוֹן לֹא-רָצָה.

אֶת-לֹא-בִקֵּשׁ לוֹ נֶתַן, וְהָאֶחָת שְׁבִקֵשׁ –
אוֹתָהּ לֹא-מָצָא.

וְהָאִישׁ עַד-יוֹם אַחֲרוֹן לֹא-נוֹאֵשׁ מִרְחֻמִּים

(*הוֹחִילָה – לייחל; לקוות ולצפות)

, וְנִפְשׁוֹ *הוֹחִילָה,

וּלְבָבוֹ הַתִּפְּלֵל, הַתִּפְּלֵל וַיָּמַת

בְּאִמְצַע הַתִּפְּלָה.